

Kjære alle sammen,

Velkommen til denne digitale markeringen.

Det kjennes rart og litt vondt å ikke kunne være sammen i dag og dele både nære samtaler og klemmer.

Det har vært, og er, en krevende tid vi lever i.

Pandemien forsterker følelsen av usikkerhet og frykt for mange.

I dag er det viktig å markere og hedre de 77 uskyldige menneskene som ble frarøvet livet i det verste terrorangrepet på norsk jord.

69 her på Utøya og 8 i Regjeringskvartalet.

Vi minnes og hedrer de som ble drept, de som ble skadd - og alle som bærer med seg merker fra den dagen.

Motivert av høyreekstreme ideer angrep terroristen Arbeiderpartiet og regjeringen, og han forsøkte å ta fra oss framtidens unge ved å ramme AUF sin sommerleir her på Utøya.

Terroristen slo til der det gjorde som vondest – han drepte våre barn.

22. juli er vår tids mest grusomme eksempel på at hat kan føre til vold, drap og terror.

Derfor er kunnskap – sammen med engasjement og empati - vårt fremste forsvar mot hat og vold.

Konspirasjonsteorier og falske nyheter flourerer.

Det gjør bevaringen av de fysiske sporene etter terrorangrepene enda viktigere.

Det er ingenting som er så sterkt som å høre vitner fortelle om sine opplevelser, både her i Hegnhuset og i 22. juli-senteret.

Det er sterke fortellinger fra hele øya, fra steder hvor naturen har tatt dem tilbake, og hvor de synlige sporene ikke lenger er der. Det er historier fra

- **Pumpehuset**
- **Bolsjevika**
- **Kjærlighetsstien**
- **Teltplassen**
- **Stoltenberget**
- **Sørspissen**
- **Bakken foran hovedhuset**
- **Ja, hele øya egentlig**

Kafebygget, som nå er omkranset av Hegnhuset - ivaretar sporene på en sannferdig måte.

Det går en rød tråd fra Utøya, via det kommende nasjonale minnestedet på Utøyakaia og over til 22. juli-senteret i regjeringskvartalet.

Denne røde tråden forsterker fortellerkraften i historiene.

Nylig åpnet det midlertidige 22. juli-senteret.

Vi i støttegruppa setter stor pris på at det midlertidige senteret ble etablert, og gleder oss samtidig til at det er tilbake til sin opprinnelige og riktige plassering – i høyblokka – der det skjedde.

Synlige spor er et viktig verktøy, og sammen med vitnesamtalene understreker de - at:

ord får konsekvenser

handling får konsekvenser

Drapet på Johanne og angrepet på al-noor - moskeen i Bærum i fjor er nok et grusomt eksempel på nettopp dette.

----- *Utøyakaia*

Innen ti-årsmarkeringen neste år håper vi at det nye minnestedet på Utøyakaia er på plass. Det blir et verdig og vakkert sted.

Minnestedet vil inneholde viktige elementer som utsynet mot Utøya, fergen MS Thorbjørn, vannet i Tyrifjorden og solens gang som uttrykk for tid.

Elementer som danner en vakker helhet med en sterk fortellerkraft.

Tusen takk til dere som har fulgt markeringen hjemmefra, og til dere som er sammen med oss her i dag, for å minnes våre kjære.

Vi ærer dem ved å minne om hvilke verdier de var en del av, og som 22. juli var et angrep på.

Vi vil holde hjertene våre varme.

Vi glemmer dere aldri!